

вплив на суспільне життя і свідомість людей ще є недостатніми, а рівень приватної захищеності індивідів і груп, які вони утворюють, далекими від бажаних. Засоби масової інформації, що мали б підвищувати рівень цієї захищеності, самі поки що потребують захисту. Це особливо помітно в періоди, коли вирішуються важливі політичні питання. З цих причин не може нормально функціонувати «сфера відкритості», у якій формується громадська думка, здатність і готовність громадян до вирішення суспільних справ.

Зрештою, сам факт організаційного становлення й суспільного визнання національно-демократичних організацій, приватних установ та засобів масової інформації, що прагнуть до незалежності, є дуже важливими, оскільки шлях трансформації усіх перехідних суспільств є таким: від нових структур – до нової культури, а далі – через нову культуру, до вдосконалення і розширення сфери впливу нових структур і до їх стабільного функціонування.

ТАЄМНИЦІ ПЕРЕЩЕПИНСЬКОГО СКАРБУ

Шийко Ю.А. студентка 3 курсу 5 групи спец. «Облік і аудит»

11 червня 1912 року хлоп'ята-пастушки Федір Деркач та Кирило Маджар з тодішнього містечка Мала Перещепина Костянтин-градського повіту Полтавської губернії (нині село Мала Перещепина, Новосанжарського району, Полтавської області) випадково натрапили у піщаних пагорбах на величезний скарб, що став відомий під назвою Перещепенського.

Він складається із золотих та срібних предметів загальною вагою близько 75 кг, у тому числі золотих речей – майже 25 кг, срібних – 50. Це найбагатший серед скарбів раннього Середньовіччя у Європі. З дореволюційний часів він зберігається в Санкт-Петербурзі, в Ермітажі. Основна частина коштовностей Перещепенського скарбу разом із найціннішими скіфськими, сарматськими та іншими пам'ятками історії культури зберігається там у так званій «Камері особливого схову». Нині у Полтавському краєзнавчому музеї зберігаються дублікати з недорогоцінного матеріалу деяких речей зі скарбу.

У Перещепенському скарбі збереглися речі IV-VII ст. нашої ери – давньогрецькі, візантійські роботи, персидські, північнокавказькі тощо. Серед найбагатших срібних вчені відзначають велике красиве блюдо діаметром 0,57 метра, вагою близько 5,5 кг, вінця якого прикрашені переплетінням у вигляді виноградної лози та хмелю. Бордюр блюда мав 8 приклепаних золотих гнізд. Із золотих речей особливу цінність являють: масивна ваза для фруктів висотою до 30 см, вагою близько 2 кг, така ж масивна таріль з хвилястою поверхнею, діаметром понад 20 см, вагою більше 600 грамів; велика золота ваза з підставкою. Дуже красивий глек сасаніданського типу, висотою 31 см, вагою близько 3 кг; 11 кубків, масивна ложка довжиною 22 см та інші предмети вжитку, що прикрашені дорогоцінним камінням, в значній мірі воно збереглося. Серед знахідок цього багатого скарбу були різноманітні прикраси. Найстарішим серед речей скарбу є сасанідське блюдо із зо-

браженням персидського царя Сапора (Шампура), який правив із 310 до 363 року нашої ери.

Цей скарб й справді є загадковим...

Дуже довго вчені не могли остаточно визначити період, коли було зарито цей скарб. У 1913 році Олексій Олександрович Бобрянський виступив із доповіддю на Лондонському міжнародному конгресі істориків, яка дуже зацікавила широке коло вчених-істориків. Дуже багато думали, яким чином цей скарб попав саме на полтавську землю? Протягом семи десятиліть вчені досліджували перещепинське диво, і нарешті у 80-х роках у Ермітажі його ретельно дослідив німецький вчений Іоахім Вернер. І світ дізнався, що перещепинський скарб – це скарб із поховання хана-володаря Великої Булгарії (великої Булгари) Курбата.

Зробивши багато досліджень, було доведено, що Володар Великої Булгарії мав певні споріднені зв'язки з візантійським імператором Іраклієм, який у 20-х роках VII століття просив Курбата надати йому допомогу у війні з Персією. Кубрат виставив проти персів свою 40-тисячну кавалерію, а за це імператор видав за нього заміж свою дочку і надіслав дуже багаті дарунки. Отже, перещепинський скарб не є награбованим Кубратом багатствами, а дарунками Візантійського імператора Іраклія.

На землях Полтавщини проживали булгари, з ними відповідно і Курбат, а з VII століття поступово йде процес слов'янізації праболгарських племен і слов'яни, які поступово заселилися на цих землях успадкували частину праболгарських елементів.

Використана література:

1. Вернадський «Історія Росії»